

kterí jsou ohroženi předoperační nebo pooperační obstrukcí dýchacích cest a desaturací. OSA se vyskytuje přibližně u 3 % dětí, obvykle jako důsledek hypertrofie adenoidní vegetace a tonzil spolu s lehkými odchylkami struktury a funkce horních cest dýchacích (21). Midazolam zvyšuje rezistenci horních cest dýchacích, zároveň tlumí reakci na hypoxii a hyperkapnii (22), proto by měl být

u dětí s OSA podáván se zvýšenou opatrností, případně s podporou anesteziologa v indikovaných případech (4, 23). Dexmedetomidin nevede ke změnám v průchodnosti dýchacích cest, může však snížit minutovou ventilaci s nárůstem $p_a\text{CO}_2$, obvykle ale v nevýznamném rozsahu, a je proto pravděpodobněji bezpečnější variantou premedikace u těchto dětí (4, 24).

Závěr

Předoperační úzkost je závažným problémem v dětské perioperační péči, který je spojen s řadou nežádoucích klinických a behaviorálních následků. V managementu předoperační úzkosti by měli být preferovány nefarmakologické metody, které jsou v indikovaných případech doplněny sedativní premedikací.

LITERATURA

1. Kain ZV, Mayes LC, O'Connor TZ, et al. Preoperative anxiety in children: predictors and outcomes. Arch Pediatr Adolesc Med. 1996;150(12):1238-1245.
2. Fortier MA, Del Rosario AM, Martin SR, et al. Perioperative anxiety in children. Pediatr Anesth. 2010;20:318-322.
3. Dave NM. Premedication and induction of anaesthesia in paediatric patients. Indian J Anaesth. 2019;63:713-720.
4. Heikal S, Stuart G. Anxiolytic premedication for children. BJA Education. 2020;220-225.
5. Kain ZV, Mayes LC, Cicchetti DV. Preoperative Anxiety Scale: how does it compare with a „gold standard”? Anesth Analg. 1997;85:783-788.
6. El Batawi HY. Effect of preoperative oral midazolam sedation on separation anxiety and emergence delirium among children undergoing dental treatment under general anesthesia. J Int Soc Prevent Communit Dent. 2015;5:88-94.
7. Siva N. Preparing children for operations. Lancet Child Adolesc Health. 2022;6(1):13-14.
8. Kain ZV, Andrews Caldwell AA, Mayes L, et al. Parental presence during induction of anesthesia: physiological effects on parents. Anesthesiology. 2003;98:58-64.
9. Chundamala J, Wright JG, Kemp SM. An evidence-based review of parental presence during anesthesia induction and parent/child anxiety. Can J Anesth. 2009;56:57-70.
10. Kain ZV, Mayes LC, Andrews Caldwell AA, et al. Predicting which children benefit most from parental presence during induction of anesthesia. Pediatr Anesth. 2006;16: 627-634.
11. Manyande A, Cyna AM, Yip P, et al. Non-pharmacological interventions for assisting the induction of anaesthesia in children. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2015;7.
12. Shih MC, Elvis PR, Nguyen SA, et al. Parental presence at induction of anesthesia to reduce anxiety: a systemic research and meta-analysis. J. Perianesth Nurs. 2023;38(1):12-20.
13. Li X, Qiao XF, Ren PX, et al. Parental presence during induction of anesthesia in children undergoing tonsillectomy and adenoidectomy. Eur Arch Otorhinolaryngol. 2023;280(12):5475-5482.
14. Rosenbaum A, Kain ZN, Larsson P, et al. The place of premedication in pediatric practice. Pediatr Anesth. 2009; 19(9):817-828.
15. Segerdahl M, Warrén-Stomberg M, Rawal N, et al. Children in day surgery: clinical practice and routines. The results from a nation-wide survey. Acta Anesth Scand. 2008;52(6):821-828.
16. Stewart SH, Buffett-Jerrott SE, Finley GA, et al. Effects of midazolam on explicit vs implicit memory in a pediatric surgery setting. Psychopharmacology. 2006;188:489-497.
17. Kogan A, Katz J, Efrat R, et al. Premedication with midazolam in young children: a comparison of four routes of administration. Pediatr Anesth. 2002;12:685-689.
18. Sun Y, Huang Y, Jiang H. Is dexmedetomidine superior to midazolam as a premedication in children? A meta-analysis of randomized controlled trials. Pediatr Anesth. 2014;24:863-874.
19. Isik B, Baygin Ö, Bodur H. Premedication with melatonin vs midazolam in anxious children. Pediatr Anesth. 2008;18: 635-641.
20. Kain ZV, Jill E, McLaren L, et al. Preoperative Melatonin and Its Effects on Induction and Emergence in Children Undergoing Anesthesia and Surgery. Anesthesiology 2009;111:44-49.
21. Přihodová I. Obstrukční spánková apnoe u dětí – opomíjená diagnóza. Pediatr pro praxi. 2010;11(1):26-28.
22. Montravers P, Dureuil B, Molliex S, et al. Effects of intravenous Midazolam on the work of breathing. Anesth Analg. 1994;79:558-562.
23. Ankichetty S, Wong J, Chung F. A systematic review of the effects of sedatives and anesthetics in patients with obstructive sleep apnea. J. Anesthesiol Clin Pharmacol. 2011;27:447-458.
24. Mahmoud M, Radhakrishnan R, Gunter J, et al. Effect of increasing depth of dexmedetomidine anesthesia on upper airway morphology in children. Pediatr Anesth. 2010;20:506-515.

KNIŽNÍ NOVINKA

Gorná Michaela, Rapčíková Tatiana

ETIKA PRO LÉKAŘSKOU, ZDRAVOTNICKOU A ZÁCHRANÁŘSKOU PRAXI

Etika je jedním z nejfrekventovanějších pojmů v oblasti poskytování zdravotní péče. Základní učební text zdravotnické etiky je nepostradatelný pro všechny skupiny studentů a učitelů lékařských a nelékařských zdravotnických oborů a také pro všechny zdravotnické pracovníky, jejichž práce si v rámci poskytování přednemocniční a nemocniční péče žádá mnohé praktické zodpovědné úvahy při identifikaci a řešení etických konfrontačních problémů a dilemat, se kterými se v rámci své profese setkávají. V současném pluralitním společenství mohou mnohé z nich směřovat k právnímu řešení. Ve světle idey prevence proto kniha nabízí komplexní a systematický teoreticko-praktický výklad z oblasti zdravotnické etiky, včetně monitorace současných etických specifík zdravotní péče.

S ambicí přijetí východiska praktického řešení, o které se mohou zdravotníci v nastalých situacích etických problémů a dilemat opřít, učebnice srozumitelně předkládá přehled etických přístupů uplatňovaných ve zdravotnické praxi. V kontextu uvedené aspirace je součástí učebního textu perspektivní didaktický fenomén, kterým je metoda případovosti, která je, vedle zvyšování etické citlivosti a zručnosti při řešení morálních dilemat, významným praktickým a metodickým nástrojem implementace etiky do zdravotnické praxe.

V knize jsou prezentovány modelové typy případových studií z prostředí přednemocniční a nemocniční péče, které jsou vhodným tréninkovým nástrojem a didaktickým prostředkem při vzdělávání.

Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7, tel.: 220 386 511, 512, 603/26 20 18, fax: 220 386 400, www.grada.cz